

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobce: **W. K. A.**
státní příslušnost: X
zastoupen advokátem JUDr. Hugem Körblem
Hybernská 1007/20, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 12. 12. 2025, čj. MV-167767-4/SO-2025,
takto:

- I. Rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 12. 12. 2025, čj. MV-167767-4/SO-2025, a rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 1. 10. 2025, čj. OAM-19070-14/DP-2025, *se ruší* a věc *se vrací* žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná *je povinna* zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 13 140 Kč k rukám jeho zástupce JUDr. Huga Körbla, advokáta do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Žalobce neúspěšně žádal o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia na univerzitě. Úkolem soudu bylo přezkoumat, zda správní orgány předložily důkazy nebo závažné

a objektivní důvody o tom, že žalobce hodlá zneužít dlouhodobý pobyt k jinému účelu. Dospěl k závěru, že je nepředložily.

II. Rozhodnutí správních orgánů

2. Žalobce má vysokoškolské bakalářské vzdělání v oboru *Nakladatelství a reklama*, které ukončil v roce 2008. Je ženatý a má jedno dítě. Nyní po letech praxe úspěšně složil zkoušky na magisterský program *Economics and Management* vyučovaný v anglickém jazyce („studijní program“) na Provozně ekonomické fakultě Mendelovy univerzity v Brně („univerzita“). Tyto přijímací zkoušky spočívaly v zodpovězení 100 otázek a přijímacím pohovoru. Dne 3. 6. 2025 na zastupitelském úřadu v Akkře podal žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia podle § 42d zákona o pobytu cizinců.
3. K pobytové žádosti žalobce doložil doklad o přijetí ke studiu a na zastupitelském úřadě podstoupil pohovor k ověření své motivace ke studiu. V průběhu pohovoru popsal svou dosavadní kariéru v oblasti médií, vlastní podnikání v Ghaně a uvedl, že chce studovat kvůli rozvoji svých manažerských schopností. Volbu univerzity a studijního programu odůvodnil zejména bezpečnostní situací v zemi, cenovou dostupností, strukturou studijního programu a využitelností nabytých znalostí i konexí pro své další podnikání.
4. Rozhodnutím ze dne 1. 10. 2025, čj. OAM-19070-14/DP-2025, Odbor azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra („OAMP“) žalobcovu žádost zamítnul podle § 46 odst. 5 ve spojení s § 56 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců, protože podle jeho názoru žalobce hodlá zneužít pobyt k jinému účelu, než je studium („rozhodnutí OAMP“).
5. Žalobce podle OAMP nedokázal přesvědčivě vysvětlit svoji motivaci ke studiu ani uvěřitelný přínos zvoleného programu pro další profesní život. Odpovědi k výběru země a univerzity OAMP označil za obecné a rozporné. Odborné znalosti z oblasti ekonomie a managementu pak byly nedostatečné. OAMP poukázal i na nejasnosti v poskytnutých údajích o školném na vysoké škole na Maltě a na zmatené odkazy na jinou univerzitu. Z toho dovodil existenci závažných a objektivních důvodů k domněnce, že žalobce nebude plnit deklarovaný účel pobytu.
6. Žalobce se odvolal, protože závěry rozhodnutí OAMP podle něj neodpovídají skutečnému stavu. Odpovídal kvalitně, doložil skutečný zájem studovat (včetně zaplacení školného) a rozvedl své profesní plány. OAMP hodnotil pohovor tendenčně. Žalobce nedostal prostor doplnit informace a OAMP neunesl důkazní břemeno ohledně jiného účelu pobytu. Žalobce uvedl velké množství správných informací ohledně studia, přijímacího řízení i zakončení studia. Pokud jde o odborné otázky, tak měl žalobce za to, že je odpověděl správně, ale upozorňuje, že jsou pro řízení tak jako tak irelevantní.
7. Žalovaná rozhodnutím ze dne 12. 12. 2025, čj. MV-167767-4/SO-2025, odvolání žalobce zamítla („rozhodnutí žalovaného“). Pohovor proběhl zákonným způsobem. Žalobce protokol podepsal bez výhrad. Měl tehdy možnost se vyjádřit k podkladům. Žalovaná zdůraznila, že samotné doložení dokumentů ani zaplacení školného nepostačuje, klíčová je totiž věrohodná motivace žadatele a znalost budoucího studia. Žalobce neposkytl přesvědčivé vysvětlení volby programu, země ani školy a neprokázal odpovídající orientaci v oboru, ač jde o navazující magisterské studium po dlouhé profesní praxi.

8. Žalobce podle žalované navíc plynule nenavazuje na předchozí studium. Má za sebou již 17 let pracovních zkušeností (zaměstnání i vedení vlastního podnikání). Pokud tedy má nyní v úmyslu zahájit po letech studium, měl by mít představu, co konkrétně chce studovat, jak to využije ve svém dalším profesním životě, měl by si porovnat různé školy a programy a vyhodnotit obsah a očekávaný výsledek ve vztahu ke svým potřebám.
9. Žalované však není zřejmé, na základě čeho si žalobce studijní program vybral. Pouze uvedl, že univerzitu porovnával s Českou zemědělskou univerzitou. Na Mendelově univerzitě je stejná struktura programu, analytický systém, inovace, prostorné učebny, v žebříčku je na sedmém místě. Žalobci záleží na tom, kde univerzita sídlí, „Brno je levnější a lepší jak Praha, jelikož je tam více zahraničních studentů.“ Také jsou tam vynikající vyučující (jednoho z nich jmenoval jménem). Českou republiku si vybral kvůli bezpečnosti, nízkým životním nákladům a úrovni vzdělání. Studium mu doporučil známý z Českého vysokého učení technického. Porovnal si také náklady na studium ve Velké Británii, České republice a na Maltě. Na podstatnou část vědomostních otázek (např. vysvětlení pojmů měnový trh, měnová politika, rozdíl mezi fiskální a monetární politikou) pak odpověděl nesprávně, což s ohledem na absenci logického zdůvodnění volby země a školy vzbuzuje obavy, že žalobce nemá o oblast studia zájem.
10. Žalovaná nemusí určit konkrétní jiný účel pobytu, postačí závažné a objektivní indicie o možném zneužití zvoleného typu pobytu. Za takové indicie žalovaná považuje žalobcovy rozpory v odpovědích, slabé odborné znalosti a nevěrohodné zdůvodnění studijního záměru. Tyto skutečnosti podle ní zakládají důvod zamítnutí podle § 56 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců ve spojení s čl. 20 odst. 2 písm. f) směrnice 2016/801 („studijní směrnice“).

III. Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

11. **Žalobce** napadá rozhodnutí žalované i rozhodnutí OAMP. Obě nesprávně dospěla ke spekulativnímu závěru, že žalobce hodlá pobyt zneužít k jinému účelu než ke studiu. Žalovaná nevysvětlila, proč by neměl plnit zmiňovaný účel pobytu. Staví své závěry na výsledcích pohovoru, který však hodnotila jednostranně, tendenčně, vytrhávala dílčí odpovědi z kontextu a přehlédla řadu informací svědčících o skutečné motivaci žalobce ke studiu. Pohovor má sloužit k celkovému posouzení vážného zájmu žadatele, nikoli k hledání rozporů. Žalobce současně poukazuje na povinnost zastupitelského úřadu pomoci odstranit případné nedostatky žádosti.
12. Žalobce odpovídal při pohovoru kvalifikovaně – popsal přijímací řízení, průběh studia i způsob jeho zakončení, vysvětlil volbu České republiky i konkrétní univerzity a uvedl osobní motivaci. Namítá vnitřní rozpornost rozhodnutí žalované, pokud na jedné straně konstatuje, že na otázky odpověděl, a na druhé straně mu vytýká nedostatečné vysvětlení motivace. Kritizuje také, že žalovaná nereagovala na jeho námitku týkající se nesprávného zachycení jména vyučujícího.
13. V žalobě žalobce rozvádí své osobní a profesní poměry: Od roku 2016 pracuje v mediální společnosti v Ghaně, nyní na manažerské pozici. Současně spoluvlastní menší podnik. Dohodl si pracovní volno po dobu studia a po jeho dokončení plánuje návrat do Ghany. Studium v Česku považuje za krok k profesnímu i podnikatelskému rozvoji. Tyto

skutečnosti doložil už v odvolání a nesouhlasí s tím, že je správní orgány odmítly s odkazem na průběh pohovoru, o němž podepsal protokol a dané skutečnosti měl během něj.

14. Žalobce se opírá o studijní směrnici a judikaturu správních soudů i Soudního dvora. Zdůrazňuje, že k neudělení pobytového oprávnění musejí existovat důkazy nebo alespoň závažné a objektivní důvody. Má za to, že v jeho případě správní orgány takové důvody neprokázaly. Poukazuje také na rozsáhlé úsilí a časové i finanční náklady spojené s podáním žádosti, které podle něj samy o sobě svědčí o vážném zájmu o studium.
15. **Žalovaná** uvádí, že skutkový stav i průběh správního řízení již dostatečně popsala v napadeném rozhodnutí, a proto je ve vyjádření znovu nerozvádí. S tvrzením žalobce o absenci důkazů či závažných a objektivních důvodů nesouhlasí. Podrobně se zabývala závažností zjištění a dospěla k důvodným obavám ze zneužití pobytového oprávnění k jinému účelu než ke studiu. Odkazuje přitom i na judikaturu, podle níž správní orgán nemusí zjišťovat konkrétní jiný účel pobytu a nemusí disponovat přímými důkazy. Postačí soubor objektivních a subjektivních indicií, které v souhrnu umožní dovodit pravděpodobné úmysly žadatele.
16. Tyto indicie může správní orgán získat i z pohovoru, a to buď přímo z vyjádření žadatele, nebo z kumulace dílčích skutečností, jako je neznalost studijních podmínek, slabá motivace, nejasnosti ohledně volby země či školy nebo obecná nepřesvědčivost odpovědí. Právě na základě těchto skutečností žalovaná dospěla v projednávané věci k závěru o riziku neplnění účelu pobytu.
17. K námitce vnitřní rozpornosti napadeného rozhodnutí žalovaná uvádí, že na stranách 9 a 10 podrobně popsala, které informace považuje za rozporuplné, zejména ve vztahu k volbě studia, země a školy. Pokud jde o přepis jména vyučujícího, tak žalovaná připomíná, že žalobce se záznamem o pohovoru souhlasil, podepsal ho a že tato skutečnost ani nehrála roli v neprospěch žalobce při posouzení věci. K námitce, že měla přihlídnout k novým informacím uvedeným až v odvolání, žalovaná uvádí, že žalobce měl dostatečný prostor sdělit všechny podstatné okolnosti již při pohovoru a před vydáním rozhodnutí OAMP.
18. Žalovaná nesouhlasí, že by její závěr o neplnění účelu pobytu byl spekulativní. Nemusí uvést, o jaký jiný účel pobytu žalobce usiluje, postačují důvodné obavy o zneužití studijního účelu. Vyčerpávajícím způsobem přitom popsala důvody, které ji vedly k podezření, že žalobce nemá skutečný zájem o studium na univerzitě v uvedeném oboru. Samotné splnění formálních náležitostí žádosti nestačí. Správní orgán musí individuálně posoudit věc a vyloučit existenci důvodů podle § 56 zákona o pobytu cizinců. Žalovaná skutečnosti nasvědčující zneužití pobytu k jinému účelu zjistila, a proto považuje postup podle § 46 odst. 5 ve spojení s § 56 odst. 1 písm. h) za zákonný.

IV. Hodnocení soudu

19. Žaloba je *důvodná*.
20. Soud se zaměřil na to, zda v případě žalobce skutečně existovaly důkazy nebo závažné a objektivní důvody pro domněnku, že hodlá zneužít povolení k dlouhodobému pobytu k jinému účelu. Žalovaný staví svůj závěr o možném zneužití na kombinaci nedostatečného povědomí žalobce o oboru a nepřesvědčivé motivace ke studiu.

a. Základní právní rámec posuzování žádostí o udělení dlouhodobého pobytu za účelem studia

21. S ohledem na unijní rozměr věci je třeba příslušná ustanovení zákona o pobytu cizinců upravující důvody pro neudělení dlouhodobého pobytu za účelem studia vykládat eurokonformně. To zde především znamená, že by k zamítnutí žádosti žalobce o dlouhodobý pobyt bylo možné přistoupit pouze v případě, že by tu byl některý z důvodů předvídaných studijní směrnice. Tedy z důvodů, které směrnice výslovně připouští. Nelze si přidávat žádné další důvody nad rámec směrnice. Správní orgány tedy nemohou zamítnout žádost například jen proto, že žadatele považují za „málo odborně připraveného“, pokud to ve skutečnosti pouze znamená, že se jim jeví slabší v oborových pojmech, aniž by existovaly důkazy nebo závažné a objektivní důvody k domněnce jiného účelu podle čl. 20 odst. 2 písm. f) směrnice.
22. Pokud žadatel splní požadované podmínky a není dán žádný směrniceový důvod k zamítnutí, *má na pobyt za účelem studia nárok*. To uvedl Soudní dvůr uvedl již v rozsudku ze dne 10. 9. 2014 ve věci C-491/13, *Ben Alaya*. Ustanovení čl. 12 tehdejší směrnice 2004/114/ES (kterou později nahradila studijní směrnice) je nutné vykládat v tom smyslu, že dotčený členský stát je *povinen přijmout na své území* státního příslušníka třetí země, který hodlá na jeho území pobývat déle než tři měsíce za účelem studia, pokud: (a) tento státní příslušník splňuje podmínky přijímání taxativně stanovené v čl. 6 a 7 směrnice a (b) členský stát vůči němu neuplatňuje některý z výslovně ve směrnici uvedených důvodů pro odepření povolení k pobytu.
23. V souladu s čl. 20 odst. 1 studijní směrnice členský stát žádost zamítne, pokud cizinec nesplní obecné podmínky stanovené v článku 7, příslušné zvláštní podmínky stanovené v článku 11, nebo předloží doklady, které získal podvodně nebo jsou padělané či pozměněné. Nad rámec původní směrnice 2004/114/ES pak studijní směrnice v čl. 20 odst. 2 upravuje několik fakultativních důvodů zamítnutí žádosti. Jedním z nich je podle písm. f) situace, ve které má členský stát „*důkazy nebo závažné a objektivní důvody k domněnce, že státní příslušník třetí země by v zemi pobýval za jiným účelem, než pro který žádá o přijetí*“.
24. Z toho tedy plyne, že pokud žadatel prokáže splnění obecných a zvláštních podmínek podle čl. 7 a 11 studijní směrnice, a správní orgán vůči němu uplatňuje některý z důvodů pro neudělení pobytového oprávnění, pak *je na tomto správním orgánu, aby náležitě prokázal naplnění tohoto důvodu*. Jinými slovy, žadatel nese důkazní břemeno ohledně naplnění obecných a zvláštních podmínek vyžadovaných studijní směrnice pro udělení pobytového oprávnění. A správní orgán nese důkazní břemeno ohledně důvodu pro neudělení pobytového oprávnění. Správní orgány zde nezpochybnilly, že žalobce splnil obecné a zvláštní podmínky přijetí (zejm. přijetí ke studiu a související náležitosti), spor je výlučně o použití fakultativního důvodu v čl. 20 odst. 2 písm. f) studijní směrnice.
25. Obecně lze se správními orgány souhlasit, že předložení obligatorních náležitostí k žádosti o udělení dlouhodobého pobytu za účelem studia automaticky neznamená, že oprávnění musí cizinci udělit. Samotné podklady nestačí. Ze studijní směrnice jasně vyplývá, že správní orgány mohou zkoumat, zda žadatel nemá v úmyslu zneužít oprávnění, např. k jinému než deklarovanému účelu. Zamítnout žádost o dlouhodobý pobyt ovšem lze, pouze pokud správní orgány mají k dispozici buď (i) důkazy nebo (ii) závažné a objektivní důvody, které směřují k domněnce, že by státní příslušník třetí země v zemi pobýval za jiným účelem, než pro který žádá o přijetí.

26. Pokud má správní orgán pochybnosti, má si vyžádat doplnění informací, provést potřebné kontroly a dát žadateli prostor věc vysvětlit. Odůvodnění studijní směrnice v bodě 41 totiž stanoví pravidla sloužící jako prevence zneužívání a nesprávného využívání řízení o pobytových žádostech. Uvádí, že „[v] případě pochybností ohledně důvodů žádosti o přijetí by členské státy měly mít možnost provést příslušné kontroly nebo požadovat doložení některých skutečností tak, aby v jednotlivých případech mohly posoudit, jakému výzkumu, studiu, stáži, dobrovolnické službě, programu výměnných pobytů žáků nebo vzdělávacímu projektu či činnosti au-pair se žadatel hodlá věnovat“. Odůvodnění směrnice je interpretačním vodítkem k tomu, jak má správní orgán postupovat při pochybnostech.
27. Výkladem některých aspektů čl. 20 odst. 2 písm. f) studijní směrnice, které jsou relevantní i pro nyní posuzovanou věc, se zabýval Soudní dvůr v rozsudku ze dne 29. 7. 2024 ve věci C-14/23, *Perle* („rozsudek *Perle*“). Soudní dvůr v bodě 48 tohoto rozsudku uvedl, že žádost o přijetí lze zamítnout pouze tehdy, pokud je zneužívající povaha žádosti o pobytové oprávnění „dostatečně zjevně vyplývá ze všech relevantních skutečností“, které mají správní orgány při posuzování žádosti k dispozici.
28. Příkladem pak Soudní dvůr uvádí, že nesrovnalosti ve studijním plánu žadatele mohou představovat jednu z objektivních okolností přispívajících ke zjištění zneužití. Avšak pouze za předpokladu, že jsou tyto nesrovnalosti dostatečně zjevné a posuzují se ve světle všech konkrétních okolností projednávaného případu. Například změna oboru, jakožto obvyklá okolnost během vysokoškolského studia, nemůže sama o sobě postačovat k prokázání, že žadatel nemá v úmyslu skutečně studovat. Stejně tak pouhá okolnost, že zamýšlené studium přímo nesouvisí se sledovanými profesními cíli, nutně nesvědčí o neexistenci skutečného záměru studovat, odůvodňujícího žádost o přijetí.
29. Co se týče povahy zjištění, která správní orgán musí opatřit, aby mohl žádost zamítnout z důvodu uvedeného v čl. 20 odst. 2 písm. f) studijní směrnice, tak lze odkázat na stanovisko generálního advokáta de la Toura ve věci *Perle* ze dne 16. 11. 2023. Generální advokát v bodě 59 stanoviska vychází z toho, že se jedná o předběžné posouzení. Správní orgány by měly „pouze“ hypoteticky určit úmysly žadatele, pokud jde o cíl jeho pobytu.
30. Jedná se tedy o odlišné posouzení ve srovnání s čl. 21 odst. 1 písm. d) studijní směrnice, který upravuje důvody pro odnětí nebo neprodloužení pobytového oprávnění. Při jeho použití už musí správní orgány disponovat věcnými zjištěními o objektivních okolnostech (typicky situace, ve kterých cizinec nezačal příslušné studium nebo jej přerušil či předčasně ukončil, nebo vykonává výdělečnou činnost překračující maximální povolený počet hodin, či bydlí daleko od místa studia, dokonce i na území jiného členského státu). Jak uvedl generální advokát v bodě 60 svého stanoviska, „[k] takovým zjištěním lze dospět obtížněji, pokud byla žádost podána v době, kdy státní příslušník třetí země ještě pobývá mimo území dotyčného členského státu.“
31. K čl. 20 odst. 2 písm. f) studijní směrnice se pak generální advokát v bodě 61 stanoviska vyjádřil v tom smyslu, že k prokázání může sloužit jakýkoli důkaz. Dodal, že „důvody, z nichž příslušný orgán vychází, musí být ‚objektivní a závažné‘, což znamená, že tento orgán musí mít stále a pevné důvody, jež jsou výsledkem individuálního přezkumu žádosti odůvodňujícího její zamítnutí.“
32. Podle bodu 63 stanoviska generálního advokáta pak nepostačuje pouhé zpochybnění cíle a účelu žádosti správním orgánem. Je zapotřebí, aby správní orgán „byl přesvědčen o tom, že

cílem ani účelem pobytu nebude studium na vysokoškolské instituci, která je uvedena v této žádosti. Toto posouzení musí být založeno na souboru objektivních i subjektivních indicií a může vyžadovat vzájemnou spolupráci zúčastněných subjektů“. Úmysl státního příslušníka třetí země je oním subjektivním prvkem, který lze zpravidla vyvozovat z takových objektivních kritérií, jako je „jeho zápis do vysokoškolské instituce, zaplacené poplatky za studium, znalost jazyka hostitelského členského státu, řádný průběh jeho předchozích pobytů v některém z členských států Unie.“

b. Správní orgány nedoložily důkazy nebo závažné a objektivní důvody o tom, že žalobce hodlá zneužít povolení k dlouhodobému pobytu k jinému účelu.

33. Předně je nutné uvést, že pokud důvod pro neudělení pobytového oprávnění spočívá v pochybnostech o skutečné motivaci žadatele, tak ze znění § 56 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců nevyplývá pro správní orgány povinnost zjišťovat, za jakým konkrétním účelem podle nich hodlá žadatel pobyt zneužít (srov. rozsudek Městského soudu v Praze, ze dne 23. 3. 2018, čj. 6 A 85/2015-34). Správní orgán tedy nemusí disponovat přímými důkazy, že úmysl žadatele je odlišný. V tom soud souhlasí se žalovanou.

Deficity ve způsobu vedení pohovoru

34. Správnímu orgánu postačí konkrétní (objektivní i subjektivní) indicie, které však budou ve svém souhrnu natolik „stálé a závažné“, že mu umožní určit pravděpodobné úmysly žadatele, pokud jde o cíl jeho pobytu (srov. bod 59 stanoviska generálního advokáta ve věci *Perle*). Správní orgán by měl být přesvědčený o tom, že plánovaný účel pobytu cizince je jiný než ten deklarovaný (byť nemusí tento jiný účel specifikovat). Lze si představit situaci, ve které k takovému závěru může správní orgán dospět již na základě obsahu pohovoru. Ač je soudu jasné, že to v praxi nebude častý případ, tak se může stát, že třeba skutečnosti o nenaplnění studijního účelu pobytu sám cizinec přímo nebo nepřímo při pohovoru uvede, prořekne se, že ve skutečnosti plánuje pobyt využít jinak, mimoděk prozradí něco, co ve skutečnosti mělo zůstat skryto apod.
35. K podloženému závěru o zneužití pobytu za jiným účelem nicméně může vést v praxi častější kumulace řady dílčích, avšak závažných indicií – cizinec nezná buď vůbec nebo na potřebné úrovni jazyk, v němž se má studium realizovat, nedokáže uvěřitelně popsat svou motivaci ke studiu, nezná podmínky a průběh studia, nezaplatil poplatky za studium, neví, proč si vybral ke studiu Česko, nezná praktické podmínky života v Česku apod. Tyto dílčí indicie se v případě žalobce nepotvrdily. Angličtinu (studijní jazyk) ovládá, podmínky a průběh studia popsal správně, důvod výběru Česka uvedl (bezpečnost, nízké náklady, úroveň vzdělání) a praktické podmínky života v Česku pohovoristka vůbec nezjišťovala. Sporná zůstává uvěřitelnost motivace ke studiu. Tomu se soud bude věnovat dále.
36. Pro řádné posouzení žádosti je klíčová aktivita pohovorist(k)y na zastupitelském úřadu. Je zásadní, aby se pohovoristé uměli vhodně doptat na potřebné skutečnosti. K domněnce o zneužití pobytu za jiným účelem, než je studium, totiž nepostačuje pouze to, že cizinec odpovídá na otázky zastupitelského úřadu stručně či obecně. Přílišná stručnost, obecnost či rozpory ve výpovědi mohou být jednou z indicií nasvědčujících tomu, že deklarovaný účel pobytu cizinec nebude plnit. V některých případech bude jistě indicií zcela zásadní. Zároveň je však v takové situaci na zastupitelském úřadu, aby vhodně volenými doplňujícími otázkami zjistil potřebné skutečnosti. A případně na OAMP či žalované, aby dalšími

postupy (např. ve spolupráci s příslušnou vysokou školou) obstaraly další důkazy, na nichž je možné založit použití čl. 20 odst. 2 písm. f) studijní směrnice (srov. k tomu body 63 až 67 stanoviska generálního advokáta ve věci *Perle*).

37. Soud dodává, že jen v soudním oddělení 41 za poslední zhruba rok a půl již vícekrát upozornil žalovanou a OAMP na chybné vedení pohovorů ve věcech žadatelů o pobytová oprávnění za účelem studia (srov. rozsudky Krajského soudu v Brně ze dne 16. 10. 2024, čj. 41 A 24/2024-29, ze dne 24. 6. 2025, čj. 41 A 34/2024-30, ze dne 23. 9. 2025, čj. 41 A 10/2025-37, ze dne 29. 9. 2025, čj. 41 A 15/2025-50, a ze dne 28. 11. 2025, čj. 41 A 25/2025-31). S ohledem na požadavky na pohovor popsané v předchozím bodě tohoto rozsudku se nabízí, aby pracovníci zastupitelských úřadů měli k dispozici potřebnou metodiku a byli náležitě proškoleni k tomu, aby tyto pohovory vedli tak, že to poté bude umožňovat OAMP řádné posouzení věci po všech relevantních stránkách.

Ověření znalostních předpokladů v průběhu pohovoru

38. Soud si povšimnul, že součástí protokolu o pohovoru je také příloha se třemi vědomostními otázkami. Tyto otázky přeložené do angličtiny obsahují několik chyb (stylistických a překladových), které snižují jeho kvalitu a srozumitelnost. Některé formulace působí jako doslovný překlad z češtiny a v angličtině nejsou ani přirozené ani odborně správné (např. *A present value is enumerated via namísto calculated by/calculated using*; zaměňování členů určitých a neurčitých apod.). Samotnou existenci tohoto přezkoušení, ani výsledky, žalovaný ale v rozhodnutí nijak nerefletoval. Vedle těchto tří písemných otázek v příloze protokolu pohorovistka položila další oborové otázky ústně. Správní orgány ovšem nijak nevysvětlily metodiku, váhu a způsob hodnocení těchto otázek.
39. Žalobce pak při dotazu na současné světové ekonomické výzvy uvedl inflaci, fiskální politiku a monetární politiku, čímž zaměnil samotné ekonomické problémy s nástroji hospodářské politiky. Na otázku týkající se inflace, jejích příčin a typů měl odpovědět nekoncepčně, jestliže jako příčiny uvedl vládní náklady, spotřebu, „limitaci zboží“ a směnu měny, aniž by vysvětlil podstatu inflace nebo rozlišil její základní formy. Pojem měnového trhu podle žalované žalobce nedokázal vysvětlit vůbec a omezil se na tvrzení, že jde o „měnový systém“. K otázce monetární politiky neposkytl žádnou věcnou odpověď a pouze uvedl, že právě proto chce studovat. Rozdíl mezi fiskální a monetární politikou vyložil chybně, protože uvedl, že fiskální politika je „vládní“ a monetární „vytváří jednotlivci“, což je dle žalované zásadně nesprávné.
40. Soud obecně souhlasí s tím, že pokud se někdo hlásí na navazující program, musí mít alespoň základní znalosti z oboru. V daném případě žalobce složil přijímací zkoušky v podobě odpovědí na 100 otázek a přijímacího pohovoru. Správní orgány proto musí obzvlášť přesvědčivě vysvětlit, proč i přes přijetí univerzitou považují jeho orientaci v oboru za indicii zneužití účelu. Ověřování studijních předpokladů uchazeče o studium je přitom primárně úkolem vysoké školy v přijímacím řízení. Pokud by správní orgán hodnotil stejné skutečnosti, vytvářel by paralelní přijímací proces, který mu nepřísluší a ani k němu nemá odborné znalosti (viz rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 29. 9. 2025, čj. 41 A 15/2025-50).
41. Soud v této souvislosti doplňuje, že pokud zastupitelský úřad pro rozhodování OAMP a žalované tedy vůbec hodlá při pohovoru používat prvky přezkušování (byť jen jako podpůrnou indicii k ověření věrohodnosti deklarovaného účelu pobytu), pak jediné

transparentní pravidla pro vedení pohovoru a jeho hodnocení ze strany OAMP napomohou tomu, aby výsledky neovlivňovala nahodilost, nekvalitní zadání nebo nepřezkoumatelné vyhodnocení. Mělo by se stanovit minimálně:

- jasné vymezení toho, co se ověřuje a proč;
- časová dotace (včetně poučení, jak postupovat v případě nedostatku času);
- srozumitelnost zadání (bez gramatických, stylistických a překladových chyb); a
- pravidla vyhodnocení (včetně toho, jestli se uznává částečná odpověď, postup bez výsledku či nečitelnost výsledku).

Žadatelům by se také mělo předem dostat poučení, že součástí pohovoru bude testování, v jakém jazyce, jaký typ odpovědi se očekává a že žadatel může upozornit na nesrozumitelnost zadání nebo vznášet námitky vůči podobě pohovoru. Zkusme si jen představit, jak bychom sami zvládli bez jakékoliv přípravy či předchozího upozornění odpovídat na dotazy na odborné pojmy či jiné odborné otázky po letech od ukončení studia. Žadatelé by měli mít možnost se v tomto směru na pohovor nachystat, aby pro ně jeho průběh nebyl překvapivý. V opačném případě jsou výsledky ověření nahodilé a neobstojí jako spolehlivý podklad pro závěr o nevěrohodnosti deklarovaného účelu pobytu.

Neurčité informace k výběru univerzity a návaznosti na dosavadní praxi

42. Vedle odborných otázek žalovaná také poukazuje na rozpory v odpovědích žalobce, které se týkají volby země a školy, zejména na nejasnosti ohledně srovnání školního na Maltě a na zmatené odkazy na Karlovu univerzitu (ta má prý vliv na ekonomiku a management), přestože žalobce žádal o studium na Mendelově univerzitě.
43. Žalobce vysvětlil svůj výběr několika důvody. Předestřené důvody a vysvětlení jsou soudu přesvědčivé a srozumitelné. Univerzitu porovnával s Českou zemědělskou univerzitou. Na Mendelově univerzitě je stejná struktura programu, analytický systém, inovace, prostorné učebny, v žebříčku je na sedmém místě. Žalobci záleží na tom, kde univerzita sídlí: „Brno je levnější a lepší jak Praha, jelikož je tam více zahraničních studentů.“ Také jsou tam podle něj vynikající vyučující (jednoho z nich jmenoval jménem). Českou republiku si vybral kvůli bezpečnosti, nízkým životním nákladům a úrovni vzdělání. Studium mu doporučil známý z Českého vysokého učení technického. Porovnal si také náklady na studium ve Velké Británii, České republice a na Maltě.
44. Současně však z rozhodnutí žalované vyplývá, že žalobce byl schopen správně popsat relevantní informace o průběhu studia. Uvedl strukturu programu, vyjmenoval předměty, popsal přijímací řízení, vysvětlil, že studium trvá čtyři semestry, že je třeba získat 120 kreditů, vypracovat diplomovou práci a složit státní závěrečnou zkoušku. Dokázal rovněž obecně popsat možné uplatnění absolventů (např. projektový či operační management) a uvedl, že se chce po ukončení studia vrátit do Ghany a využít získané znalosti ve svém podnikání. Žalovaná však tyto správné odpovědi nepovažovala za dostatečné.
45. Kromě toho, že žalovaná a OAMP nezohlednily správné a přesvědčivé odpovědi, nedostatečně zkoumaly i motivaci žalobce. To souvisí i bodem 36 rozsudku, kde se soud věnuje způsobu vedení pohovoru. Životním příběhem žalobce se žádný ze správních orgánů podrobně nezabýval. Pohovorka se nesnažila zjistit, zda je jeho tvrzená motivace ke studiu autentická a konzistentní. Nepokládala žádné cílené, doplňující otázky týkající se jeho motivace, jeho dosavadní praxe, jeho předchozího studia bakalářského studia či jeho plánů

do budoucna. Odůvodnění rozhodnutí žalované i OAMP v tomto směru na soud opravdu působí tendenčně.

46. Za těchto okolností nemohl provedený pohovor obstát jako dostatečný a spolehlivý podklad pro závěr, že žalobce nemá o zvolený obor skutečný zájem, pokud jeho motivaci ke studiu pohovoristka a OAMP se žalovanou fakticky nezkoumaly.
47. Jestliže žalobce při pohovoru nedostal doplňující otázky, jejichž položení si správní orgány nevyžádaly, a zároveň poté přehlédly odpovědi svědčící o reálném studijním záměru, tak nemohly na základě takto neúplného podkladu dospět k závěru, že existují závažné a objektivní důvody pro domněnku jiného účelu. Právě absence otázek směřujících k pochopení žalobcovy vnitřní motivace ke studiu ve zvoleném oboru činí obě rozhodnutí nepřesvědčivými a ve výsledku povrchními.
48. Soud si uvědomuje, že pokud o dlouhodobý pobyt žádá člověk, který na území České republiky nikdy dříve nebyl a nestudoval zde, tak je posuzování žádosti ve vztahu k otázce plnění účelu náročné. Správní orgány musí v podstatě posuzovat budoucí chování cizince. Jak ovšem plyne ze studijní směrnice, *na udělení pobytového oprávnění za účelem studia existuje právní nárok*. Jestliže stát hodlá cizinci tento nárok odepřít, musí k tomu mít skutečně přesvědčivé důvody. Závěr o možném budoucím zneužití pobytového oprávnění k plnění jiného účelu musí z obsahu správního spisu (většinou právě z obsahu pohovoru s žadatelem) plynout zřetelně a jednoznačně.
49. Nejasnosti v žalobcových odpovědích jsou pouze dílčí a nebyly v pohovoru vyjasněny doplňujícími otázkami. Pohovoristka nekladla oborové otázky (má-li se k nim vůbec přihlížet) podle transparentních pravidel a výsledky jsou proto nahodilé a nepřesvědčivé. Nezjišťovala do hloubky ani motivaci ke studiu. Naopak ze spisu vyplývají indicie svědčící pro studijní účel pobytu (přijetí ke studiu, úhrada školného, znalost základních parametrů programu, deklarovaný plán návratu, využitelnost pro další praxi).
50. Argument žalované, že žalobce podepsal protokol a v odvolání již nemá nic doplňovat, podle soudu neobstojí. Pohovor na zastupitelském úřadě trval pouhých 57 minut. Byl tlumočen, z čehož lze dovodit, že trval ještě kratší dobu, protože tlumočení samo o sobě zabere nějaký čas. Pohovoristka se v průběhu pohovoru nedoptala na žádné podrobnosti a nenavazovala na to, co žalobce uváděl. Žalobce jí sdělil důvody, proč pokračuje se studiem až po tolika letech, proč si vybral univerzitu i zemi, a co očekává od studia. Zmínil i své plány po návratu zpět do Ghany. Na nic z uvedeného pohovoristka nenavázala. Pokud tedy měla pochybnosti nebo pokud se jí zdály informace obecné, měla se v průběhu pohovoru doptat.
51. Soud si uvědomuje, že v tomto ohledu je situace komplikovaná v tom, že zatímco pohovor vede pracovník zastupitelského úřadu Česka, o žádosti rozhoduje – a tedy obsah pohovoru vyhodnocuje – jiný správní orgán: OAMP. To však nemůže již k tíži žalobci. Pokud bude zastupitelský úřad používat formulářové otázky, aniž by obsah pohovoru vždy podle situace přizpůsobil konkrétním odpovědím žadatele, jeho vnitřní motivaci ke studiu a konečně také jeho osobě, pak hrozí, že správní orgány své důkazní břemeno neunesou. Stejně jako se stalo i v případě žalobce.
52. Za tohoto stavu nelze uzavřít, že existují důkazy nebo závažné a objektivní důvody pro domněnku, že žalobce bude pobývat za jiným účelem, než je studium. Správní orgány sice měly motivaci žalobce ke studiu za spornou, ale neodstranily důkazní deficit. *Nepodařilo se*

jím opatřit dostatečné důkazy ani závažné a objektivní důvody pro domněnku podle čl. 20 odst. 2 písm. f) studijní směrnice.

V. Závěr a náklady řízení

53. Soud z výše uvedených důvodů zrušil rozhodnutí žalované i rozhodnutí OAMP, protože trpělo stejnými vadami jako rozhodnutí žalované. Soud současně věc vrátil žalované k dalšímu řízení, ve kterém správní orgány zavazuje právní názor soudu.
54. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 soudního řádu správního. Žalobce byl ve věci úspěšný, proto mu vzniklo právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému. Výrokem II. tohoto rozsudku soud uložil žalované povinnost uhradit žalobci náhradu nákladů řízení o žalobě v celkové výši 13 140 Kč.
55. Tato částka se skládá ze soudního poplatku ve výši 3 000 Kč (za podání žaloby) a dále z částky 9 240 Kč za dva úkony právní služby právního zástupce žalobce – příprava a převzetí věci [§ 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu] a podání žaloby [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. Odměna za jeden úkon právní pomoci činí 4 620 Kč. K částce 9 240 Kč je třeba připočíst paušální náhrady hotových výdajů za dva úkony právní služby, vždy po 450 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Částku 13 140 Kč tedy žalovaný uhradí k rukám zástupce žalobce JUDr. Huga Körbla do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. *Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.* V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, pokud má stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 26. února 2026

Martin Kopa, v. r.
samosoudce